

Aventurile lui
PINOCCHIO

EDITURA PARALELA 45

Redactare: Mihaela Cosma
Corectură: Ionuț Burcioiu
Tehnoredactare și DTP copertă: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COLLODI, CARLO

Aventurile lui Pinocchio / Carlo Collodi ; il. de Diana Tivu ;
trad. din lb. italiană de Cerasela Barbone. –

Pitești : Paralela 45, 2024

ISBN 978-973-47-4204-2

I. Tivu, Diana (il.)

II. Barbone, Cerasela (trad.)

821.131.1

Pentru traducerea în limba română a fost folosită ediția în limba italiană
Le avventure di Pinocchio, de Carlo Collodi, Newton Compton Editori, 2013.

Copyright © Editura Paralela 45, 2024

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este
protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

Cuprins

<i>Nota traducătoarei</i>	7
Capitolul I	9
Capitolul II.....	12
Capitolul III	16
Capitolul IV	21
Capitolul V	24
Capitolul VI	27
Capitolul VII.....	29
Capitolul VIII.....	33
Capitolul IX	36
Capitolul X	39
Capitolul XI	43
Capitolul XII.....	48
Capitolul XIII	54
Capitolul XIV	58
Capitolul XV.....	62
Capitolul XVI	65
Capitolul XVII	70

Capitolul XVIII.	76
Capitolul XIX.	81
Capitolul XX.	85
Capitolul XXI.	89
Capitolul XXII.	92
Capitolul XXIII.	96
Capitolul XXIV.	102
Capitolul XXV.	108
Capitolul XXVI.	112
Capitolul XXVII.	115
Capitolul XXVIII.	122
Capitolul XXIX.	128
Capitolul XXX.	136
Capitolul XXXI.	142
Capitolul XXXII.	149
Capitolul XXXIII.	155
Capitolul XXXIV.	164
Capitolul XXXV.	172
Capitolul XXXVI.	179

EDITURA PARALELA 45

Capitolul I

*Cum s-a întâmplat că meșterul Cireașă, tâmplarul,
a găsit o bucată de lemn care plângea și râdea ca un copil*

A fost odată...

— Un rege! vor spune imediat micuții mei cititori.

Nu, copii, v-ați înșelat. A fost odată o bucată de lemn.

Nu era un lemn de calitate, ci doar o bucată dintr-o stivă de lemne din acelea care iarna se pun în sobe și în vetre ca să aprinzi focul și să încălzești camerele.

Nu știi cum s-a întâmplat, fapt e că într-o bună zi această bucată de lemn a nimerit în atelierul unui tâmplar bătrân, care se numea meșterul Antonio, numai că toți îi spuneau meșterul Cireașă din cauza nasului său cu vârful veșnic lucios și vinețiu, ca o cireășă coaptă.

Imediat ce meșterul Cireașă a văzut bucata aceea de lemn, grozav s-a înveselit și, frecându-și mâinile de bucurie, a spus cu jumătate de voce:

— Lemnul ăsta a picat la țanc: vreau să mă folosesc de el ca să fac un picior de măsuță.

Zis și făcut. A luat numaidecât barda ascuțită ca să-i îndepărteze scoarța și să-l cioplească, dar când se pregătea să dea prima lovitură, a rămas cu brațul în aer pentru că a auzit un glăscior subțirel rostind o rugămintă:

— Nu mă lovi prea tare!

Închipuți-vă cum a rămas bunul și bătrânul meșter Cireașă!

Și-a rotit dezorientat ochii prin cameră să vadă de unde putuse oare izvorî glăsciorul acela, și n-a văzut pe nimeni! S-a uitat sub bancul de lucru. Nimeni. S-a uitat într-un dulap care stătea mereu închis. Nimeni. S-a uitat în coșul cu talaș și rumeguș. Nimeni. A deschis ușa atelierului să arunce o privire și pe stradă. Nimeni. Dar, atunci?...

— Am înțeles! a spus scărpinându-și peruca. Se vede că mi-am închipuit eu glăsciorul ăla. Să ne apucăm din nou de treabă!

Și, luând iarăși barda, a lovit cu putere în bucata de lemn.

— Vai! M-a durut! a strigat, văicărindu-se, același glăscior.

De data asta, meșterul Cireașă a rămas uluit, cu ochii ieșiți din cap de teamă, cu gura căscată și cu limba atârându-i până la bărbie, ca un mascaron sculptat pe o fântână.

Imediat ce și-a recăpătat graiul, a început să vorbească, tremurând și bâlbâindu-se înspăimântat:

— Dar de unde o fi ieșit glăsciorul ăsta, care a spus „vai“?... Fiindcă aici nu-i totuși nici țipenie de om! Să fie cumva bucata asta de lemn cea care a învățat să plângă și să se smiorcăie ca un copil? Nu-mi vine să cred. Uite aici lemnul: e o bucată de lemn pentru vatră, ca toate celelalte, și aruncându-l pe foc poți pune la fiert o oală cu fasole... Dar, atunci? Să se fi ascuns cineva înăuntru? Dacă e ascuns cineva, cu atât mai rău pentru el. Îl aranjez eu!

Și acestea fiind spuse, a apucat strâns cu ambele mâini cea sărmană bucată de lemn și a început s-o arunce fără milă de pereții camerei.

Apoi a stat să asculte, ca să audă dacă nu cumva era vreun glăscior care se smiorcăie. A așteptat două minute, și nimic; cinci minute, și nimic; zece minute, și nimic!

— Am înțeles! a spus el atunci străduindu-se să râdă și ciufulindu-și peruca. Se vede că mi-am închipuit eu glăsciorul acela care a spus „vai“! Să ne apucăm din nou de treabă.

Și, fiindcă îl cuprinsese o mare teamă, a prins să fredoneze ca să-și mai facă un pic de curaj.

Între timp, lăsând barda deoparte, a luat rindeaua ca să fățuiască și să netezească bucata de lemn. Dar, pe când o rindelua în sus și-n jos, a auzit același glăscior, care i-a zis râzând:

— Încetează! Mă gâdili peste tot!

De data asta, bietul meșter Cireașă a căzut parcă trăsnit. Când a deschis din nou ochii, s-a trezit întins pe pământ.

Chipul îi părea transfigurat și, de spaima trasă, până și vârful nasului, din vinețiu cum îi era aproape mereu, se făcuse albastru-închis.

Capitolul II

Meșterul Cireașă îi dăruiește bucata de lemn prietenului său Geppetto. Acesta o ia ca să-și facă dintr-însa o marionetă uimitoare, care să știe să danseze, să mânuiască sabia și să facă salturi mortale

In momentul acela s-a auzit o bătaie în ușă.

— Intrați, a spus tâmplarul fără să aibă puterea să se ridice în picioare.

Atunci a intrat în atelier un bătrânel tare sprinten, al cărui nume era Geppetto, dar copiii din vecinătate, când voiau să-l scoată din sărite, îl strigau cu porecla „Mămăliguță“, din cauza perucii lui galbene, care semăna foarte mult cu mămăliguța din mălai.

Geppetto era extrem de supărăcios. Vai de cine-l striga „Mămăliguță“! Se transforma imediat într-o fiară și nu mai era chip să-l stăpânești.

— Bună ziua, meștere Antonio! a spus Geppetto. Ce faceți acolo pe jos?

— Le învăț aritmetică pe furnici.

— Succes!

— Ce te-a adus la mine, cumetre Geppetto?

— Picioarele! Să știi, meștere Antonio, că am venit la dumneata să-ți cer o favoare.

— Uite-mă aici, gata să te servesc, a răspuns tâmplarul ridicându-se în genunchi.

— Dis-de-dimineată mi-a venit în minte o idee!

— S-o auzim.

— M-am gândit să-mi meșteresc o marionetă frumoasă de lemn; dar o marionetă uimitoare, care să știe să danseze, să se bată cu sabia și să facă salturi mortale. Cu marioneta asta vreau să fac înconjurul lumii, așa încât să capăt un codru de pâine și un pahar cu vin. Cum ți se pare?

— Bravo, Mămăliguță! a strigat același glăscior, care nu se știe de unde izvorâse iar.

Auzindu-se numit „Mămăliguță“, cumătrul Geppetto s-a făcut roșu ca un ardei de supărare și, întorcându-se spre tâmplar, i-a spus enervat la culme:

— De ce mă jignești?

— Cine te jignește?

— Mi-ai zis „Mămăliguță“!...

— N-am fost eu!

— Ia să vedem dacă nu cumva am fost eu!? Eu zic că dumneata ai fost!

— Nu!

— Ba da!

— Nu!

— Ba da!

Și înfierbântându-se tot mai rău, au trecut de la vorbe la fapte și, încăierându-se, s-au zgâriat, s-au mușcat și s-au ocărât!

Odată lupta încheiată, meșterul Antonio s-a trezit cu peruca cea galbenă a lui Geppetto în mâini, iar Geppetto și-a dat seama că avea în gură peruca încărunțită a tâmplarului.

— Dă-mi peruca înapoi! a strigat meșterul Antonio.

— Ia dă-mi-o tu pe-a mea înapoi și hai să facem pace!

Cei doi bătrânei, după ce și-au luat perucile înapoi, și-au strâns mâna și au jurat să rămână prieteni buni până la moarte.

— Așadar, cumetre Geppetto, a spus tâmplarul, în semn de împăcare, care e favoarea pe care o dorești de la mine?

— Aș vrea niște lemn să fac marioneta. Îmi dai?

Meșterul Antonio, foarte încântat, s-a dus imediat să ia de pe bancul lui de lucru bucata aceea de lemn care îi pricinuisese multe spaime. Dar când se pregătea să i-o încredințeze prietenului său, bucata de lemn a început să se zbată și, sărindu-i din mâini, s-a izbit tare de fluierile picioarelor uscățive ale bietului Geppetto.

— Au! Meștere Antonio, cu asemenea politețe dăruiești dumitale lucrurile? Aproape că m-ai lăsat șchiop!...

— Îți jur că n-am fost eu!

— Oi fi fost eu atunci!

— Lemnul ăsta e singurul vinovat!

— Știu că e singurul vinovat; dar dumneata mi l-ai azvârlit în picioare!

— Eu nu ți l-am azvârlit!

— Mincinosule!

— Geppetto, nu mă jigni, altfel îți zic „Mămăliguță“!...

— Măgarule!

— Mămăliguță!

— Ageamiule!

— Maimuțoi urât!

— Mămăliguță!

Auzind că-i spune „Mămăliguță“ pentru a treia oară, Geppetto a văzut negru în fața ochilor și s-a năpustit asupra tâmplarului; și acolo și-au tras la lovituri cu nemiluita.

Când lupta a luat sfârșit, meșterul Antonio s-a trezit cu două zgârieturi în plus pe nas, iar celălalt, cu doi nasturi lipsă la haină. Odată

încheiate socotelile în felul acesta, și-au strâns mâna și au jurat să rămână prieteni buni pentru toată viața.

Între timp, Geppetto a luat cu sine bucata de lemn cea îndrăzneată și, mulțumindu-i meșterului Antonio, s-a întors șchiopătând acasă.

Capitolul III

Geppetto, întors acasă, începe imediat să-și facă marioneta și îi pune numele Pinocchio. Primele ștrengării ale marionetei

Casa lui Geppetto era o cămăruță la parter, care-și primea lumina din golul de sub scară. Mobilierul nici că putea fi mai simplu: un scaun prăpădit, un pat cam incomod și o măsuță complet dărăpănată. Pe peretele din fund se vedea o vatră cu focul aprins; dar focul era numai pictat, și lângă foc era zugrăvită o oală care fierbea veselă și din care ieșeau fuioare de aburi, ce păreau a fi aburi adevărați.

De cum a intrat în casă, Geppetto și-a luat numaidecât uneltele și s-a apucat de sculptat și de meșterit marioneta lui.

„Ce nume o să-i pun?“ și-a zis în gând. „Vreau să o cheme Pinocchio. Numele ăsta o să-i poarte noroc. Am cunoscut o familie întreagă Pinocchio: tatăl Pinocchio, mama Pinocchio și copiii Pinocchio, și cu toții duceau o viață îmbelșugată. Cel mai bogat dintre ei cerșea.“

După ce a găsit un nume pentru marionetă, a început să lucreze serios și i-a făcut repede părul, apoi fruntea, apoi ochii.

După ce i-a făcut ochii, imaginați-vă uimirea lui când și-a dat seama că ochii se mișcau și că-l priveau țintă.

Geppetto, văzându-se privit de acei doi ochi de lemn, aproape că s-a simțit jignit și a spus pe un ton supărăcios:

— Ochi de lemn răi, de ce mă priviți așa?

Nimeni n-a răspuns.

Atunci, după ochi i-a făcut nasul; dar nasul, imediat ce a fost terminat, a început să crească: și tot crescând, a devenit în câteva minute un năsoi care nu se mai sfârșea!

Bietul Geppetto se ostenea să-l taie; dar cu cât îl tăia și-l scurta mai mult, cu atât nasul impertinent se lungea mai tare!

După nas i-a făcut gura.

Gura nu era încă terminată, că a și început să râdă și să-și bată joc de el.

— Nu mai râde! a spus Geppetto înfuriat.

Dar parcă vorbise cu pereții.

— Nu mai râde, îți repet! a urlat cu voce amenințătoare.

Atunci gura a încetat să râdă, dar a scos limba.

Geppetto, ca să se ocupe de lucrul lui, s-a prefăcut că nu o ia în seamă și a continuat să lucreze.

După gură i-a făcut bărbia, apoi gâtul, umerii, abdomenul, brațele și mâinile.

Cum a terminat mâinile, Geppetto a simțit că îi ia cineva peruca de pe cap. S-a uitat în sus, și ce-a văzut? Peruca lui galbenă era în mâna marionetei!

— Pinocchio!... Dă-mi imediat peruca înapoi!

Dar Pinocchio, în loc să-i dea peruca înapoi, și-a pus-o el pe cap, rămânând pe jumătate sufocat sub ea.

În fața aceluia comportament insolent și batjocoritor, Geppetto a devenit pe dată trist și melancolic, așa cum nu mai fusese niciodată în viața lui, și, întorcându-se spre Pinocchio, i-a spus:

— Copil năzdrăvan! Nici nu ești încă terminat și deja îl tratezi pe tatăl tău fără pic de respect! Rău, băiatul meu, rău!

Și și-a șters o lacrimă.

Mai rămânea să-i facă picioarele și tălpile.

Când Geppetto a isprăvit și picioarele, a primit o lovitură peste vârful nasului.

„Mi-o merit!“ și-a spus atunci în sinea lui. „Trebuia să mă gândesc înainte! Acum e prea târziu!“

Apoi a luat marioneta de subsuori și a lăsat-o jos, pe podea, ca s-o ajute să meargă.

Pinocchio avea picioarele înțepenite și nu știa încă să și le miște, iar Geppetto îl ducea de mână ca să-l învețe să pună un pas după celălalt.

Când picioarele i s-au dezmoțit, Pinocchio a început să umble singur și să alerge prin cameră, până când, ajungând la ușa casei, a sărit în stradă și a luat-o la fugă.

Bietul Geppetto a alergat după el, însă fără să-l poată ajunge din urmă, fiindcă poznașul de Pinocchio țopăia ca un iepure și, lovind cu picioarele lui de lemn în caldarâmul străzii, făcea un vacarm cât douăzeci de perechi de saboți țărănești!

— Prindeți-l! Prindeți-l! urla Geppetto.

Dar oamenii care erau pe stradă, văzând marioneta asta de lemn gonind ca un cal de curse, rămâneau cu gura căscată să o privească și râdeau de se prăpădeau, pentru că nu și-ar fi putut imagina una ca asta.

În cele din urmă, și printr-un mare noroc, s-a ivit un polițist, care, auzind toată gălăgia aceea și crezând că e vorba de un mânz care scăpase din mâinile stăpânului, s-a înfipt curajos cu picioarele depărtate în mijlocul străzii, cu inima hotărâtă să-l oprească și să împiedice și alte nenorociri mai mari.

Dar Pinocchio, când a băgat de seamă de departe că polițistul baricada toată strada, s-a gândit la un vicleșug, și anume să treacă, pe neașteptate, printre picioarele lui, dar n-a izbutit.

Polițistul, fără să se miște din loc, l-a înșfăcat frumușel de nas (era un ditamai năsoiul, care părea făcut înadins să fie înhățat de polițiști)

și i l-a înmânat chiar lui Geppetto, care, drept pedeapsă, a vrut numai-decât să-l tragă zdravăn de urechi. Dar închipuiți-vă cum a rămas când, căutându-i urechile, n-a putut să i le găsească. Și știți de ce? Pentru că, tot ciopliind la el în grabă, uitase să i le facă.

Atunci l-a prins de grumaz și, în timp ce-l ducea înapoi, i-a spus clătinând amenințător din cap:

— Să mergem imediat acasă. Când o să ajungem acasă, avem niște socoteli de încheiat, stai fără grijă!

Pinocchio, astfel dojenit, s-a aruncat pe jos și n-a mai vrut să meargă. În timpul ăsta, curioșii și toți pierde-vară au început să se strângă în jurul lor și să cobească.

Unul spunea ceva, altul, altceva.

— Biata păpușă! ziceau unii. Are dreptate să nu vrea să se întoarcă acasă. Cine știe cum o să-l bată bruta aia de Geppetto!...

Și ceilalți adăugau cu răutate:

— Geppetto ăla pare un om cumsecade! Dar e un adevărat tiran cu copiii! Dacă-i lași biata păpușă în mâini, e în stare s-o facă bucăți!...

În fine, atâtea au spus și au făcut, că polițistul i-a redat libertatea lui Pinocchio și l-a dus la pușcărie pe sârmanul Geppetto. Acesta, negăsindu-și pe loc cuvintele să se apere, plângea ca un vițeluş și bolborosea hohotind, pe când se îndrepta spre închisoare:

— Copil netrebnic! Și când te gândești că m-am chinuit atâta să fac din el o marionetă de ispravă! Dar așa-mi trebuie! Dacă nu m-am gândit înainte!...

Ceea ce s-a întâmplat după aceea e o poveste incredibilă și am să v-o istorisesc în capitolele următoare.